

Расонаҳои иттилоотӣ ба мукобили давлату миллати тоҷик фаъолияти таҳрибкорона ва иғвогаронаро пеш гирифта, маҳз ин амали нангин зери рохбарии аҷнабиён ва худӣ тоҷиконе ки дар хориҷ аз кишвар қору иқомат доранд, сурат мегирад. Сомонаҳои ба ном тоҷикии дар хориҷ фаъолияткунанда ба таҳрифи хаводиси кишвар даст мезананд. Воқеаҳои дохили Тоҷикистонро вобаста ба хоҳишу дархости рохбарияти марказии воқитаҳои иттилотӣ, ки дар хориҷ маблағгузорӣ карда мешавад, шарҳу тасвир мекунад ва дар он маводи зидду нақиз интишор меёбад.

Яке аз ин расонаҳо «Ахбор» мебошад, ки аз ҷониби Мирзои Салимпур бо маблағгузориҳои кишварҳои хориҷии маълум таъсис дода шудаву дар шаҳри Прага дафтари худро дошта, ба ҳаёти орому осудаи давлату миллати тоҷик нигоҳи нек надорад. Масалан, таърихи 8-уми ноябри соли ҷорӣ дар ин торнома яқубора ҷор матлаб инъикос ёфтааст, ки дар бораи дар як зиндони вилояти Сугд ошӯб бардоштани маҳбусон, атрофи зиндонро муҳосира намудани нирӯҳои амниятӣ ва куштаву захмӣ шудани чанд нафар, нақл мекунад. Яке аз он матлаб бо номи «Исёни мусаллаҳонаи маҳбусони доишӣ ва таҳрирӣ дар як зиндони вилояти Сугд» интишор ёфтааст. Харчанд «Ахбор» сарчашмаи муътамад надорад, вале гӯё аз Хучанд иттилоъ дода шудааст, ки дар задухӯрдҳои дохили маҳбас чанд нафар куштаву захмӣ шуданд.

Бо интишори ин гузориши бухтонӣ иддао мекунад: «Ошӯбгарон дар зиндони Хучанд онҳоянд, ки бо ҷурми узвият дар созмони террористии ДИИШ («Давлати исломӣ») ва Хизби дар Тоҷикистон мамнӯи «Таҳрир» маҳкум шудаанд». Гарази Мирзо боло мегираду на аз рӯи ҳақиқатнигорӣ, балки аз рӯи таваккал ва танқид ба воқеаҳо баҳо медиҳад ва дар бозтоби хаводис иштибоҳ мекунад. Вай бештар бо таҳриви факту санадҳо ва хабарҳои сохтаву бофта матолиб омода мекунад. Ба воқеаву ҳодисае тавачҷух намуда, онро аз будаи зиёд ва бо дурӯғу бухтони ногуфтанӣ инъикос менамояд.

М.Салимпур чун бадкешон бо ҳасуд барои бароварда гардонидани ӯрмонҳои сарпарастон аз ҳар роҳу воқита истифода менамояд. Мекӯшад мардуми сарбаланди тоҷикро гумроҳ карда, ба воқеаҳои таҳрифкардааш бовар кунонад. Маълум мегардад, ки торнома чанд хабарӣ дар боло овардӯшударо ҷӣ гуна обуранг додааст.

Аммо ин вебгоҳ аз иттилооти дурӯғ, паҳши тақрориҳои иттилоӣ таҳрифшуда, таҳрибкории мустақим истифода мебарад. Вобаста ба ин дар маводи «Ҳалокати беш аз 20 нафар дар исёни мусаллаҳона дар зиндони Хучанд» дурӯғро инъикос мекунад ва фаҳмидан ҳам

душвор нест, ки иттилои пешниҳодшуда дар зимн ҳадафи дигар низ дорад. Дар зери парда хабар ҳамчун хусусияти умумидошта паҳн мегардад. Вале баръало дурӯг буданаш эҳсос мешавад, ки танҳо барои як қисми андак ё танҳо барои як қисми муайяне эътибор дорад ва мақсади ҳамон ҷонибро тасвир мекунад.

Кизб будани иттилооти торномаи мазкур дар он асос меёбад, ки далели асосиро бо маълумоти бардурӯг иваз карда, мазмуну мухтавои аслиро аз байн бурдааст. Гузорише таҳти унвони «Шӯриш дар зиндони Хучанд: 27 кушта ва беш аз 100 захмӣ» тасвир меёбад, ки як дурӯг мунтазам аз ҷониби дурӯғи нав ва ё дигар иваз шуда, дурӯғи пештар гуфташуда фаромӯш мегардад ва бухтони ивазшуда инъикос меёбад. Хабарӣ тақрорӣ дурӯғ имкон медиҳад, ки «ташвиқи лаҳзай» ба вучуд ояд. Инро метавон иттилоӣ махсусӣ дурӯғ ҳисобид. Зеро таъсири эҳсосотӣ ва равоии шахсро бедор намуда, ӯро ба самти нодуруст раҳнамоӣ мекунад. Иттилооти дурӯғе, ки Мирзои Салимпур дар робита ба ошӯб паҳн мекунад, мақсади эҳсосотӣ намудан ва ё нияти парешон ва пароканда кардани ҷомеаро дорад. Дурӯғ сабаб мегардад, ки норозигии мушаххас аз вазъият ба вучуд ояд.

Рустам Раҳимов, таҳлилгар